

EGZ. NR I

PROJEKT DO ZGŁOSZENIA ROBÓT

INWESTOR: **GINA TOMASZÓW LUBELSKI**
UL. 29 LISTOPADA 9, 22-600 TOMASZÓW LUBELSKI

ZADANIE INWESTYCYJNE: **REMONT BUDYNKU ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI W SZAROWOLI**

OBIEKT: **ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI**

ADRES BUDOWY: **SZAROWOLA 6, 22-600 TOMASZÓW LUBELSKI**
DZIAŁKA NR 613/12
JEDNOSTKA EWID. 061811_2 GMINA TOMASZÓW LUBELSKI
OBRĘB: 0024 SZAROWOLA
POWIAT TOMASZOWSKI, WOJ. LUBELSKIE
061811_2.0024.613/12

FAZA OPRACOWANIA: **PROJEKT DO ZGŁOSZENIA ROBÓT**

KATEGORIA OBIEKTU: **XI**

PROJEKTANT:					
LP.	IMIĘ I NAZWISKO	BRANŻA	NR UPRAW.	DATA	PODPIS
1	mgr inż. arch. Tomasz Matej	architektura/ konstrukcja	Uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej MA/016/20. oraz konstrukcyjno – budowlanej MAZ/0374/PWBKb/16	09.07.2025	

I. SPIS TREŚCI – PROJEKT DO ZGŁOSZENIA ROBÓT

Spis treści

I.	SPIS TREŚCI – PROJEKT DO ZGŁOSZENIA ROBÓT.....	3
II.	UPRAWNIENIA PROJEKTANTÓW I ZAŚWIADCZENIE O PRZYNALEŻNOŚCI DO IZBY.....	5
III.	OPIS TECHNICZNY	7
1.	Podstawa opracowania.	7
2.	Sytuacja i lokalizacja.	7
3.	Budynek Środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	7
4.	Rozwiązania konstrukcyjno-wykończeniowe – stan istniejący.	7
	Dokumentacja fotograficzna:.....	8
5.	Ocena stanu technicznego obiektów.....	8
6.	Przedmiot i zakres zamierzenia budowlanego.....	8
7.	Rodzaj i kategoria obiektu budowlanego będącego przedmiotem zamierzenia budowlanego.	10
8.	Zamierzony sposób użytkowania oraz program użytkowy obiektu budowlanego.	10
9.	Układ przestrzenny i forma architektoniczna.	10
10.	Charakterystyczne parametry techniczne:.....	10
11.	Opinia geotechniczna oraz informacja o sposobie posadowienia obiektu budowlanego.	10
12.	Liczba lokali mieszkalnych i użytkowych.	10
13.	Zapewnienie warunków do korzystania z obiektów użyteczności publicznej przez osoby niepełnosprawne, w tym starsze.	10
14.	Parametry techniczne obiektu budowlanego charakteryzujące wpływ obiektu budowlanego na środowisko i jego wykorzystanie oraz na zdrowie ludzi i obiekty sąsiednie oraz charakterystyka ekologiczna	10
15.	Analiza technicznych, środowiskowych i ekonomicznych możliwości realizacji wysoce wydajnych systemów alternatywnych zaopatrzenia w energię i ciepło,	11
16.	Analiza technicznych i ekonomicznych możliwości wykorzystania urządzeń, które automatycznie regulują temperaturę oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach lub w wyznaczonej strefie ogrzewanej.....	11
17.	Wyposażenie obiektu budowlanego w instalacje	11
18.	Warunki ochrony przeciwpożarowej.....	12
19.	Informacje i dane:	12
20.	Obszar oddziaływania obiektu.	12
21.	Wytyczne realizacyjne.	13
22.	Uwagi końcowe.....	13
IV.	CZĘŚĆ RYSUNKOWA.....	15
A1.	Rzut klatki schodowej parteru, I piętra	1:50
A2.	Rzut klatki schodowej II piętra	1:50
A3.	Przekrój A-A	1:50
A4.	Rzut korytarza II piętra	1:50

II. UPRAWNIENIA PROJEKTANTÓW I ZAŚWIADCZENIE O PRZYNALEŻNOŚCI DO IZBY

Zgodnie z art. 34 pkt. 3da Prawa Budowlanego uprawnienia projektantów i zaświadczenie o przynależności do izby dostępne są w centralnym rejestrze osób posiadających uprawnienia budowlane. <https://e-crub.gunb.gov.pl/>

III. OPIS TECHNICZNY

1. Podstawa opracowania.

Projekt do zgłoszenia robót został opracowany na zlecenie Inwestora – **Gminy Tomaszów Lubelski, ul. 29 Listopada 9, 22-600 Tomaszów Lubelski.**

Podstawa opracowania:

- Zlecenie nr 20/2025
- Wizja lokalna i inwentaryzacja budynku wykonana w lipcu 2025 roku,
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 725 z późn. zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1225 z późn. zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. 2022 poz. 1679 z późn. zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 sierpnia 2023 r. w sprawie uzgadniania projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego, projektu technicznego oraz projektu urządzenia przeciwpożarowego pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1563 z późn. zmianami),
- normatywy i normy do projektowania aktualne na dzień wykonania zlecenia.

2. Sytuacja i lokalizacja.

Teren na którym znajduje się remontowany obiekt – działka nr 613/11 położona w miejscowości Szarowola, gmina Tomaszów Lubelski stanowi teren Środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Teren objęty opracowaniem jest zabudowany budynkiem środowiskowego domu samopomocy a także infrastrukturą towarzyszącą (obiekty małej architektury). Na terenie nieruchomości zlokalizowane są również utwardzenia stanowiące ciągi pieszo – jezdne a także place postojowe i manewrowe oraz opaski wokół budynków. Wejście główne i zjazd na teren nieruchomości zapewniony przez istniejące utwardzenia od strony wschodniej z drogi gminnej. Nieruchomość w całości ogrodzona. Na działce występuje zieleń niska oraz krzewy ozdobne i drzewa. Sąsiedztwo działki – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Właścicielem działki nr 613/11 jest Gmina Tomaszów Lubelski.

Działka objęta opracowaniem – dz. nr 613/11

Powierzchnia działki – **1922 m²**

W ramach niniejszego opracowania nie nastąpi zmiana istniejącego sposobu zagospodarowania działki.

3. Budynek Środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Budynek został oddany do użytkowania w latach siedemdziesiątych XX wieku. Budynek domu samopomocy wykonany w technologii tradycyjnej murowanej, zbudowany na rzucie prostokąta. Budynek z dwiema kondygnacjami nadziemnymi.

Budynek szkoły objęty opracowaniem posiada główne wejście od strony wschodniej, oraz wejście od strony zachodniej.

Komunikacja budynku odbywa się poprzez istniejące klatki schodowe.

Wykończenie budynku w dobrym stanie.

4. Rozwiązania konstrukcyjno-wykończeniowe – stan istniejący.

Dla wykonania opisu elementów konstrukcyjnych i wykończeniowych budynku oraz oceny stanu technicznego wykorzystano:

- wizję lokalną budynku - wykonaną w lipcu 2025 roku przez projektanta
- wyłącznie pod względem oceny stanu technicznego dla potrzeb projektowanego zakresu robót.**

Opis elementów istotnych ze względu na charakter robót:

1.Ściany wewnętrzne - z bloczków z betonu komórkowego.

2.Schody wewnętrzne – płytowe.

3.Podłogi i posadzki

– podłogi i posadzki: różnicowane: płytki gresowe, panele podłogowe,

4.Stołarka okienna i drzwiowa:

– Stołarka okienna – PVC

5.Wykończenie wnętrz

– tynki cementowo-wapienne.

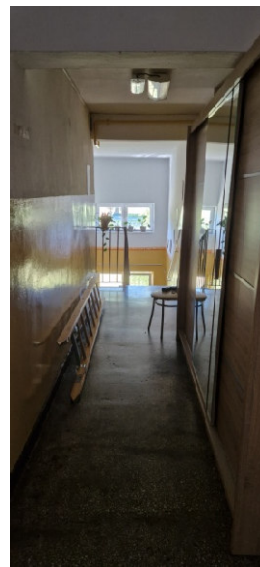
6.Malowanie wewnętrzne.

– tynków wewnętrznych – farby emulsyjne, farby olejne

7. Okładziny ścian wewnętrznych.

Zróżnicowane w poszczególnych pomieszczeniach: lamperie olejne na klatce schodowej, korytarzu.

Dokumentacja fotograficzna:

5. Ocena stanu technicznego obiektów.

Na podstawie wykonanych oględzin i inwentaryzacji stwierdzam:

- Ogólnie oceniono stan techniczny elementów konstrukcyjnych budynku jako dobry, spełniający wymogi norm i warunków technicznych obowiązujących dla tego typu obiektu.
- Istniejący budynek w zakresie przedmiotu i zakresu planowanych robót na dzień oględzin nie stwarza bezpośredniego zagrożenia dla użytkowników i substancji budynku.
- Na podstawie wykonanej oceny stanu technicznego, stwierdzono, że obiekt nadaje się do wykonania przedmiotowych robót w zakresie prac konserwacyjno-remontowych
- Roboty należy wykonać po dokonaniu zgłoszenia o prowadzeniu robót od właściwego organu budowlanego
- Opinię wykonano w branży konstrukcyjnej.

Wnioski i zalecenia

- W trakcie robót dokonywać na bieżąco oceny elementów konstrukcyjnych i wykończeniowych budynku, zwracając uwagę na ich stan techniczny.
- W trakcie realizacji obiektu projektowanego mogą się ujawnić wady ukryte, nie dostrzeżone w trakcie oględzin. Usunięcie wad może nastąpić po konsultacji z projektantem obiektu i inspektorem nadzoru.

6. Przedmiot i zakres zamierzenia budowlanego.

Przedmiotem opracowania jest projekt do zgłoszenia robót budowlanych dotyczący zadania inwestycyjnego pod nazwą:
„Remont budynku środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Szarowoli”.

Zakładany program inwestycyjny:

Zgodnie z wytycznymi Inwestora wykonanie robót budowlanych niezbędnych w zakresie prac konserwacyjno-remontowych obiektu obejmuje:

4.1 Komunikacja pionowa – remont klatki schodowej.

Zakres robót związany z robotami w zakresie prac konserwacyjno-remontowych:

- demontaż pochwytów ze stali nierdzewnej na czas remontu (poręcze mocowane do ścian klatek schodowych),
- demontaż balustrad, pochwytów stalowych,
- zerwanie cokolków cementowych,
- demontaż parapetów okien zlokalizowanych na klatce schodowej,
- demontaż na czas remontu przełączników schodowych, tablic, itp.
- przecieranie istniejących tynków wewnętrznych z zeszkobaniem farby/zdzieraniem tapet na ścianach,

- przygotowanie podłoża do położenia gładzi szpachlowej (oczyszczenie ścian z kurzu, fragmentów starej powłoki itp.), wyrównanie ubytków i pęknięć w ścianach, gruntowanie
- położenie nowych gładzi – gładzie jednowarstwowe wewnętrzne grubości 3mm,
- szlifowanie nowopolożonych gładzi, ponowne gruntowanie w celu zapewnienia lepszej przyczepności farby,
- dwukrotne malowanie farbami lateksowymi, kolorystyka do uzgodnienia z Inwestorem
- jednokrotne zabezpieczenie lakierem transparentnym do wysokości 1.6m, kolorystyka do uzgodnienia z Inwestorem
- remont spoczników i schodów klatki schodowej: oczyszczenie powierzchni z pyłu i zanieczyszczeń, wyrównanie ewentualnych nierówności i ubytków masą cementową, zagruntowanie powierzchni,
- położenie gresu IV klasy ścieralności PEI 4 oraz klasie antypoślizgowości min. R10 z płytek kamionkowych o wymiarach 30x30cm na stopnicach i podstopnicach z wykorzystaniem zapraw klejowych o grubości warstwy 5mm z zachowaniem odstępów na fugowanie,
- wykonanie cokołów z płytek pionkowych o wymiarach 30x10cm na zaprawie klejowej,
- po zawiązaniu zapraw klejowych położenie fug,
- montaż zdemontowanych pochwytów ze stali nierdzewnej,
- montaż nowych balustrad i pochwytów ze stali nierdzewnej z poręczami na wysokości 100cm: słupek schodowy nierdzewny z rury fi 42,4mm, rura/poręcz fi 42,4mm, rura wypełniająca fi12 – 5sztuk, zaślepka pochwytu fi 42,4mm, zaślepka walcowa rurki fi12mm,
- montaż 2 parapetów z polimerobetonu o grubości 2cm, powierzchnia 2x0,45m², kolor zbliżony do RAL 1015 (kolorystyka do uzgodnienia z inwestorem)
- mycie okien i drzwi po robotach konserwacyjno-remontowych
- wywiezienie materiałów budowlanych po zakończeniu robót

4.2 Komunikacja pozioma – remont korytarza na II piętrze.

Zakres robót związany z robotami w zakresie prac konserwacyjno-remontowych:

- demontaż istniejących płytek gresowych
- demontaż paneli podłogowych
- zerwanie cokołów cementowych,
- demontaż na czas remontu przełączników schodowych, tablic, itp.
- przecieranie istniejących tynków wewnętrznych z zeszkobaniem farby/zdzieraniem tapet na ścianach, sufitach
- przygotowanie podłoża do położenia gładzi szpachlowej (oczyszczenie ścian z kurzu, fragmentów starej powłoki itp.), wyrównanie ubytków i pęknięć w ścianach, gruntowanie
- położenie nowych gładzi – gładzie jednowarstwowe wewnętrzne grubości 3mm,
- szlifowanie nowopolożonych gładzi, ponowne gruntowanie w celu zapewnienia lepszej przyczepności farby,
- dwukrotne malowanie farbami lateksowymi, kolorystyka do uzgodnienia z Inwestorem
- jednokrotne zabezpieczenie lakierem transparentnym do wysokości 1.6m, kolorystyka do uzgodnienia z Inwestorem
- oczyszczenie powierzchni podłóg z pyłu i zanieczyszczeń, wyrównanie ewentualnych nierówności i ubytków masą cementową, zagruntowanie powierzchni,
- położenie gresu IV klasy ścieralności PEI 4 oraz klasie antypoślizgowości min. R10 z płytek kamionkowych o wymiarach 60x60cm z wykorzystaniem zapraw klejowych o grubości warstwy 5mm z zachowaniem odstępów na fugowanie,
- wykonanie cokołów z płytek pionkowych o wymiarach 60x10cm na zaprawie klejowej,
- po zawiązaniu zapraw klejowych położenie fug,
- mycie drzwi po robotach konserwacyjno-remontowych
- wywiezienie materiałów budowlanych po zakończeniu robót

Na czas prowadzonych robót należy zabezpieczyć istniejące drzwi przed uszkodzeniami/zabrudzeniami.

Roboty branżowe - instalacje sanitarne – nie dotyczy

Roboty branżowe - instalacje elektryczne – nie dotyczy

Zakres opracowania niezbędny do zgłoszenia robót właściwemu urzędowi (zgodnie z Ustawą Prawo budowlane) obejmuje:

- część opisową stanu istniejącego i projektowanego
- część graficzną

7. Rodzaj i kategoria obiektu budowlanego będącego przedmiotem zamierzenia budowlanego.

Remontowany obiekt zalicza się do kategorii XI – budynki służby zdrowia, opieki społecznej i socjalnej, jak: szpitale, sanatoria, hospicja, przychodnie, poradnie, stacje krwiodawstwa, lecznice weterynaryjne, domy pomocy i opieki społecznej, domy dziecka, domy rencisty, schroniska dla bezdomnych oraz hotele robotnicze

8. Zamierzony sposób użytkowania oraz program użytkowy obiektu budowlanego.

Remontowany budynek o funkcji opieki społecznej i socjalnej - budynek środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, o 2 kondygnacjach nadziemnych. Obiekt stanowi jedną całość funkcjonalno-użytkową. Przeznaczenie pomieszczeń nie ulegnie zmianie.

9. Układ przestrzenny i forma architektoniczna.

Bryłę budynku szkoły tworzy prostopadłościan zbudowany na podstawie prostokąta o dwóch kondygnacjach nadziemnych. Budynek charakteryzują się konstrukcją tradycyjną murowaną, klatki schodowe żelbetowe.

Wejście główne do obiektu – od strony wschodniej ze schodami zewnętrznymi i pochylnia z poziomu utwardzeń terenu, dodatkowe wejście od strony zachodniej. Obiekt stanowi konstrukcyjnie jedną całość, pod względem użytkowym.

10. Charakterystyczne parametry techniczne:

Ze względu na charakter prowadzonych prac: roboty konserwacyjno-remontowe charakterystyczne parametry techniczne nie ulegną zmianie.

11. Opinia geotechniczna oraz informacja o sposobie posadowienia obiektu budowlanego.

Nie dotyczy

12. Liczba lokali mieszkalnych i użytkowych.

1 lokal użytkowy - obiekt stanowi jeden lokal użytkowy z przeznaczeniem pomieszczeń na działalność społeczną i socjalną wraz z pomieszczeniami technicznymi oraz sanitarnymi.

13. Zapewnienie warunków do korzystania z obiektów użyteczności publicznej przez osoby niepełnosprawne, w tym starsze.

Dostęp do budynku dla osób niepełnosprawnych poprzez istniejącą pochylnię o konstrukcji stalowej i windę dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych.

14. Parametry techniczne obiektu budowlanego charakteryzujące wpływ obiektu budowlanego na środowisko i jego wykorzystanie oraz na zdrowie ludzi i obiekty sąsiednie oraz charakterystyka ekologiczna

Obiekt remontowany nie wpłynie negatywnie na otoczenie.

1. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków.

- A. Zapotrzebowanie wody - istniejące, bez zmian.
- B. Odprowadzanie ścieków - istniejące, bez zmian.
- C. Nie przewiduje się wytwarzania ścieków technologicznych (z produkcji).

2. Emisja zanieczyszczeń gazowych.

Urządzenia w istniejącym budynku nie będą źródłem zanieczyszczeń gazowych.

3. Wytwarzanie odpadów stałych - rodzaj, przewidywane ilości i sposób postępowania z odpadami.**Odpady komunalne.**

Szacunkowe ilości odpadów komunalnych na kuracjusza – do 2,0 m³/rok.

Miejsce na pojemniki odpadów stałych pozostawia się bez zmian. Po napełnieniu zawartość pojemników będzie odbierana przez przedsiębiorstwo z którym gmina posiada podpisaną umowę na odbiór odpadów komunalnych.

4. Emisja hałasu i wibracji, promieniowania (w szczególności jonizującego).**Faza realizacji.**

Emisja hałasu na etapie realizacji przedsięwzięcia będzie związana z pracą maszyn budowlanych, montażem urządzeń i transportem materiałów budowlanych. Ze względu na krótkotrwałą i lokalny charakter tej emisji nie przewiduje się specjalnych rozwiązań chroniących środowisko. W celu zmniejszenia uciążliwości prace powinny być prowadzone jedynie w porze dziennej. Prace prowadzone będą w obszarze z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, w obrębie drogi o dużym natężeniu ruchu /droga

powiatowa/ dlatego też oddziaływania hałasu w trakcie wykonywania robót, będzie miało charakter mało odczuwalny. Przestrzenny zasięg określić można na około 30 - 50 m od zgrupowania pracujących maszyn i sprzętu budowlanego. Hałas na etapie budowy nie podlega regulacji prawnej w zakresie ochrony środowiska przed hałasem i wibracjami. Faza budowy nie stwarza potencjalnego zagrożenia dla środowiska ze względu na nadmierną emisję hałasu, może natomiast powodować uciążliwość zwłaszcza dla osób znajdujących się w bezpośrednim otoczeniu pracujących maszyn.

Poziom hałas maszyn budowlanych przedstawia się następująco (Engel – Hałas i wibracje w środowisku”, materiały ze strony Ministerstwa Gospodarki):

- a) pojazdy mechaniczne –85 – 105 dB
- b) ładowarka –78 –80 dB

Faza eksploatacji.

Źródło typu - pojazdy mechaniczne

Na terenie znajdować się będą ruchome źródła – pojazdy mechaniczne pracowników/ innych użytkowników obiektu. Pojazdy te poruszać się będą w większości przypadków w sposób niezorganizowany z różną częstotliwością. Celem obliczenia zasięgu hałasu emitowanego z terenu rozpatrywanego zakładu – drogę pokonywaną przez pojazdy jako źródło ruchome, miejsce postojowe i obszar po jakim się poruszają zamieniono na zbiór zastępczych punktowych źródeł dźwięku. Dla pojazdów – zastępczego źródła punktowego wyznaczono równoważny poziom mocy akustycznej na podstawie zależności:

Operacja	Moc akustyczna L_{MADB}	Czas operacji (minut)
samochody lekkie		
Start	97	5
Hamowanie	94	3
Jazda po terenie w tym manewrowanie	94	w zależności od długości drogi i prędkości

W odniesieniu do pojazdów należy zaznaczyć, że będą one poruszać się przede wszystkim w porze dnia, stąd też nie powinny być uciążliwe.

Źródło typu – urządzenia mechaniczne projektowane

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U Nr 2014 r. poz. 1124).

Dla tego rodzaju zabudowy dopuszczalny poziom hałasu ustalono na poziomie:

- pora dnia – 55 dB/A
- pora nocy – 45 dB/A

5. Wpływ obiektu na istniejący drzewostan, powierzchnie ziemi, glebę, wody powierzchniowe i podziemne.

Nie dotyczy

6. Odprowadzenie wód opadowych z dachu – pozostawia się bez zmian - rurami spustowymi z dachu na tereny zielone w obrębie działki Inwestora.

15. Analiza technicznych, środowiskowych i ekonomicznych możliwości realizacji wysoce wydajnych systemów alternatywnych zaopatrzenia w energię i ciepło,

Nie dotyczy

16. Analiza technicznych i ekonomicznych możliwości wykorzystania urządzeń, które automatycznie regulują temperaturę oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach lub w wyznaczonej strefie ogrzewanej

Nie dotyczy

17. Wyposażenie obiektu budowlanego w instalacje

Budynek wyposażony w instalacje

- elektryczną,
- wodociagową,
- kanalizacyjną,
- odgromową,
- centralnego ogrzewania,
- wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej

18. Warunki ochrony przeciwpożarowej.

Z uwagi na zakres robót (prace konserwacyjno-remontowe) nie dokonano oceny warunków ochrony ppoż. budynku wynikających z §5 ust.1 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 sierpnia 2023 r. w sprawie uzgadniania projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego, projektu technicznego oraz projektu urządzenia przeciwpożarowego pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1563 z późn. zmianami).

19. Informacje i dane:

1) Informacja o wpisie do rejestru zabytków oraz podleganiu ochronie konserwatorskiej.

Teren zamierzenia budowlanego ani budynek nie są wpisane do rejestru zabytków i nie podlegają ochronie.

2) Wpływ eksploatacji górniczej na teren zamierzenia budowlanego.

Teren zamierzenia budowlanego nie znajduje się w granicach terenu górniczego i wpływu eksploatacji górniczej.

3) Zagrożenia dla środowiska oraz higieny i zdrowia użytkowników projektowanego obiektu i ich otoczenia.

Obiekt objęty opracowaniem nie ma negatywnego oddziaływania na środowisko oraz na higienę i zdrowie użytkowników projektowanego obiektu i ich otoczenia. Obiekt nie znajduje się na terenach objętych ochroną.

Przedsięwzięcie objęte niniejszym opracowaniem nie wymaga opracowania raportu o oddziaływaniu na środowisko i nie podlega konieczności wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na jego realizację – zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2019 poz. 1839)*.

Jej lokalizacja nie wiąże się z naruszeniem ciągłości zbiorowisk roślinnych, ich defragmentacją lub zniszczeniem siedlisk istotnych z punktu widzenia ochrony przyrody. Nie wpłynie ujemnie na jakość siedlisk zwierząt ich miejsc żerowania lub lęgów oraz na trasy przelotów ptaków.

Obszar opracowania nie jest zlokalizowany na obszarze Natura 2000.

4) Uwarunkowania w stosunku do osób trzecich.

Obiekt objęty opracowaniem nie rodzi praw do terenu, oraz nie powoduje naruszenia prawa własności i uprawnień osób trzecich, nie stanowi przeszkody w dostępie do drogi publicznej oraz nie przesłania światła słonecznego, nie pozbawia możliwości korzystania z wody, kanalizacji, energii elektrycznej i ciepłej i środków łączności, nie wpływa również negatywnie na działki sąsiednie i ich dotychczasowe użytkowanie. Inwestycja nie powoduje uciążliwości i zakłóceń oraz zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby, nie narusza warunków wodnych ani geologicznych inwestowanego terenu.

5) Uwarunkowania techniczne /przeszkody instalacyjne/.

W trakcie robót należy uważać na istniejące instalacje oraz przyłącza.

6) Dostępność dla osób niepełnosprawnych.

Dostęp do budynku dla osób niepełnosprawnych poprzez istniejącą pochylnię o konstrukcji stalowej i windę dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych

7) Wymogi bezpieczeństwa i higieny pracy.

W ramach niniejszego opracowania nie poddano analizie zgodności obiektu z wymogami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28.08.2003 roku w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. 2003 nr 169 poz. 1650).

20. Obszar oddziaływania obiektu.

Obszar oddziaływania obiektu objętego opracowaniem zamyka się w obszarze działek nr 613/12, 613/11 stanowiących własność Inwestora. Powyższe nieruchomości gruntowe stanowią teren budynku Środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Szarowola 6, 22-600 Tomaszów Lubelski). Obiekt nie narusza praw osób trzecich wg Dz.U. 1994 Nr 89 poz. 414 Art. 20 ust. 1 lit. 1c.

Akty prawne określające odległości wyznaczające obszar oddziaływania obiektu budowlanego:

I. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz.U.2022 poz. 1225 z późn. zmianami)

- zacienienie – obiekt objęty opracowaniem nie powoduje zacieniania sąsiednich nieruchomości,

- ochrona ppoż. – nie analizowano ze względu na zakres robót
- odległość usytuowania studni, oczyszczalni ścieków – nie wykazano tego typu obiektów
- II. Ustawa z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych. (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1693z późn. zm.):
 - Bezpośredni dostęp do drogi gminne zjazd istniejący, pozostawia się bez zmian,
- III. Elektryczne linie napowietrzne – nie analizowano ze względu na zakres robót,
- IV. Prawo wodne (Dz. U. z dnia 1 kwietnia 2015 poz. 469):
 - zachowane minimalne strefy ochronnych ujęć wody oraz zbiorników wód śródlądowych – nie dotyczy.
- V. Rozporządzenie MSWiA 7 czerwca 2010 w sprawie ochrony przeciwpożarowej obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109 poz. 719):
 - zachowane odległości od granic działki,
 - droga dojazdowa pożarowa – wymagana, rolę drogi pożarowej spełniają utwardzenia istniejące pozostawione bez zmian.
- VI. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 w sprawie składowania odpadów (Dz. U. 2013 poz. 523):
 - zachowane odległości od składowisk odpadów.
- VII. Rozporządzenie Ministra Gosp. Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959r. w sprawie, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. 1959 nr 52 poz. 315)
 - zachowane wymagane odległości od cmentarzy,
- VIII. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003r. (Dz. U. 2003 nr 162 poz. 1586 z późn. zm.):
 - nie występują ograniczenia dotyczące zabudowy w otoczeniu zabytków.
- IX. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. 2013 poz. 640):
 - zgodnie z mapą w odległości min. 13.35m od południowej ściany obiektu przebiega linia gazowa gs90, ponadto na działce zlokalizowane są przyłącza gazowe do istniejących kotłowni (budynek szkoły oraz sali gimnastycznej).

21. Wytyczne realizacyjne.

1. Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy realizacji robót budowlanych z uwagi na specyfikę projektowanego obiektu

Z uwagi na ww. wymieniony zakres robót – został sporządzony plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na budowie (art. 21a ust. 1 i 1a Ustawy Prawo budowlane).

2. Wytyczne do organizacji budowy.

1. Realizację budowy należy wykonać zgodnie z dokumentacją techniczną pod kierownictwem osoby posiadającej wymagane uprawnienia zawodowe.
2. Roboty wykonywać po uzyskaniu braku sprzeciwu organu administracji architektoniczno-budowlanej.
3. Przygotować projekt organizacji budowy, harmonogram prac z zagospodarowaniem placu budowy i rozpoznaniem potrzeb w zakresie zatrudnienia, maszyn budowlanych i urządzeń oraz dostaw materiałów budowlanych.
4. Zapewnić odpowiednie wyposażenie placu budowy w sprzęt BHP i ppoż.
5. Na każdym etapie budowy zapewnić stateczność konstrukcji jako całości, jak też stateczność poszczególnych elementów.

3. Uwarunkowania stanu istniejącego.

W związku z lokalizacją budynku oraz jego przeznaczeniem przed rozpoczęciem robót ziemnych należy:

- ogrodzić teren budowy, oświetlić i odpowiednio wyposażyć w tablice informacyjną,
- uniemożliwić dostęp osobom postronnym /szczególnie kuracjuszom/ do terenu budowy.

4. Obsługa wykonawstwa.

1. Obsługa geodezyjna.

Nie dotyczy,

2. Obsługa geologiczna.

Nie dotyczy.

22. Uwagi końcowe.

- Na każdym etapie budowy zapewnić stateczność konstrukcji jako całości, jak też stateczność poszczególnych elementów.
- Wbudowywane materiały muszą posiadać aktualne świadectwa dopuszczalności do stosowania i bezpieczeństwa (B).
- Wbudowywane materiały muszą posiadać aktualne aprobaty techniczne i certyfikaty.
- Chronić obiekt przed dostępem osób postronnych (kuracjuszy, dzieci).
- Całość prac prowadzić zgodnie ze sztuką budowlaną, z przepisami BHP i pod fachowym nadzorem technicznym.

- W trakcie realizacji robót mogą się ujawnić wady ukryte, ubytki materiałów, uszkodzenia itp. nie dostrzeżone w trakcie oględzin powodujące konieczność wykonania robót dodatkowych, nieprzewidzianych w niniejszym opracowaniu i kosztorysie. Usunięcie stwierdzonych wad i uszkodzeń powinno być wykonane po konsultacji z projektantem obiektu i inspektorem nadzoru dla zapewnienia prawidłowej substancji i eksploatacji budynku.

Projektant:

IV. CZĘŚĆ RYSUNKOWA

ZAŁĄCZNIKI

OPINIE, UZGODNIENIA, POZWOLENIA I INNE DOKUMENTY

INWESTOR: **GMINA TOMASZÓW LUBELSKI**
UL. 29 LISTOPADA 9, 22-600 TOMASZÓW LUBELSKI

ZADANIE INWESTYCYJNE: **REMONT BUDYNKU ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI W SZAROWOLI**

OBIEKT: **ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI**

ADRES BUDOWY: **SZAROWOLA 6, 22-600 TOMASZÓW LUBELSKI**
DZIAŁKA NR 613/12
JEDNOSTKA EWID. 061811_2 GMINA TOMASZÓW LUBELSKI
OBRĘB: 0024 SZAROWOLA
POWIAT TOMASZOWSKI, WOJ. LUBELSKIE
061811_2.0024.613/12

FAZA OPRACOWANIA: **PROJEKT DO ZGŁOSZENIA ROBÓT**

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW:

- Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,

**INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA
I OCHRONY ZDROWIA****DLA ROBÓT REALIZOWANYCH W OPARCIU O:
PROJEKT DO ZGŁOSZENIA ROBÓT BUDOWLANYCH**

INWESTOR: **GMINA TOMASZÓW LUBELSKI
UL. 29 LISTOPADA 9, 22-600 TOMASZÓW LUBELSKI**

ZADANIE INWESTYCYJNE: **REMONT BUDYNKU ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY DLA
OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI W SZAROWOLI**

OBIEKT: **ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI
PSYCHICZNYMI**

ADRES BUDOWY: **SZAROWOLA 6, 22-600 TOMASZÓW LUBELSKI
DZIAŁKA NR 613/12
JEDNOSTKA EWID. 061811_2 GMINA TOMASZÓW LUBELSKI
OBRĘB: 0024 SZAROWOLA
POWIAT TOMASZOWSKI, WOJ. LUBELSKIE
061811_2.0024.613/12**

FAZA OPRACOWANIA: **PROJEKT DO ZGŁOSZENIA ROBÓT**

KATEGORIA OBIEKTU: **XI**

PROJEKTANCI:					
LP.	IMIĘ I NAZWISKO	BRANŻA	NR UPRAW.	DATA	PODPIS
1	mgr inż. arch. Tomasz Matej	architektura/ konstrukcja	Uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej MA/016/20, oraz konstrukcyjno – budowlanej MAZ/0374/PWBKb/16	10.05.2024	

PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA:

- ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.)
- art.21 „a” ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2024 poz. 725 z późn. zmianami)
- ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 272)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U.2003.120.1126)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. z 2007r nr180 poz.1860)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej (Dz. U. Nr 62 poz. 287)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. (t.j. Dz.U. z 2003 nr 169 poz. 1650 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 583)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz. U. 2012.1468)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 marca 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. 2003.47.401).

1. ZAKRES ROBÓT DLA CAŁEGO ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO ORAZ KOLEJNOŚĆ REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH OBIEKTÓW.

ZAKRES ROBÓT OBEJMUJE:

Zakres robót obejmuje wybudowanie:

- roboty ogólnobudowlane,
- roboty w zakresie remontów budynku,

KOLEJNOŚĆ REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH OBIEKTÓW:

- roboty rozbiórkowe i przygotowawcze zagospodarowanie placu budowy,
- roboty budowlano-montażowe,

2. WYKAZ ISTNIEJĄCYCH OBIEKTÓW BUDOWLANYCH:

- budynek środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Szarowoli

3. WSKAZANIE ELEMENTÓW ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI LUB TERENU, KTÓRE MOGĄ STWARZAĆ ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA LUDZI.

Na terenie objętym opracowaniem projektowym występują elementy zagospodarowania stanowiące zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:

- czynne obiekty opieki społecznej i socjalnej /szkoła podstawowa/

4. WSKAZANIE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH ZAGROŻEŃ WYSTĘPUJĄCYCH PODCZAS REALIZACJI ROBÓT BUDOWLANYCH OKREŚLAJĄCE SKALĘ I RODZAJE ZAGROŻEŃ ORAZ MIEJSCE I CZAS ICH WYSTĄPIENIA

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót ziemnych:

- upadek pracownika lub osoby postronnej do wykopu (brak wygrozdzenia wykopu balustradami; brak przykrycia wykopu),
- zasypianie pracownika w wykopie wąsko-przeźrzanym (brak zabezpieczenia ścian wykopu przed obsunięciem się; obciążenie klina naturalnego odłamu gruntu urobkiem pochodzącym z wykopu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygrozdzenia strefy niebezpiecznej).

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlano – montażowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak zabezpieczenia obrysu stropu; brak zabezpieczenia otworów technologicznych w powierzchni stropu; brak zabezpieczenia otworów prowadzących na płyty balkonowe);
- przyniesienie pracownika płytą prefabrykowaną wielkowymiarową podczas wykonywania robót montażowych przy użyciu żurawia budowlanego (przebywanie pracownika w strefie zagrożenia, tj. w obszarze równym rzutowi przemieszczanego elementu, powiększonym z każdej strony o 6,0m).

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót wykończeniowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak balustrad ochronnych przy podestach roboczych rusztowania; brak stosowania sprzętu chroniącego go przed upadkiem z wysokości przy wykonywaniu robót związanych z montażem lub demontażem rusztowania),
- uderzenie spadającym przedmiotem osoby postronnej korzystającej z ciągu pieszego usytuowanego przy budowanym lub remontowanym obiekcie budowlanym (brak wygrozdzenia strefy niebezpiecznej).

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlanych przy użyciu maszyn i urządzeń technicznych:

- pochwycenie kończyny górnej lub kończyny dolnej przez napęd (brak pełnej osłony napędu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygrozdzenia strefy niebezpiecznej),
- porażenie prądem elektrycznym (brak zabezpieczenia przewodów zasilających urządzenia mechaniczne przed uszkodzeniami mechanicznymi).

5. WSKAZANIE SPOSOBU PROWADZENIA INSTRUKTAŻU PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO REALIZACJI ROBÓT SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH

- szkolenie pracowników w zakresie bhp,
- zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia,
- zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi przez wyznaczone w tym celu osoby,
- zasady stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego.

Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, przeprowadza się jako:

- szkolenie wstępne,
- szkolenie okresowe.

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia.

Szkolenia wstępne ogólne („instruktaż ogólny”) przechodzą wszyscy nowo zatrudniani pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy. Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami bhp obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy. Szkolenie wstępne na stanowisku pracy („Instruktaż stanowiskowy”) powinien zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku. Pracownicy przed przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy. Fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego ogólnego, szkolenia wstępnego na stanowisku pracy oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika. Szkolenia wstępne podstawowe w zakresie bhp, powinny być przeprowadzone w okresie nie dłuższym niż 6 – miesięcy od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku pracy. Szkolenia okresowe w zakresie

bhp dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, powinny być przeprowadzane w formie instruktażu nie rzadziej niż raz na 3 – lata, a na stanowiskach pracy, na których występują szczególne zagrożenia dla zdrowia lub życia oraz zagrożenia wypadkowe – nie rzadziej niż raz w roku.

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach operatorów żurawi, maszyn budowlanych i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.

Powyższy wymóg nie dotyczy betoniarów z silnikami elektrycznymi jednofazowymi oraz silnikami trójfazowymi o mocy do 1 KW.

Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy.

W/w instrukcje powinny określać czynności do wykonywania przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy, czynności do wykonywania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników. Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad BHP.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków.

6. WSKAZANIE ŚRODKÓW TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH, ZAPOBIEGAJĄCYCH NIEBEZPIECZEŃSTWOM WYNIKAJĄCYM Z WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH W STREFACH SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA ZDROWIA LUB W ICH SĄSIEDZTWIE, W TYM ZAPEWNIAJĄCYCH BEZPIECZNĄ I SPRAWNĄ KOMUNIKACJĘ, UMOŻLIWIAJĄCĄ SZYBKĄ EWAKUACJĘ NA WYPADEK POŻARU, AWARII I INNYCH ZAGROŻEŃ

Zagospodarowanie placu budowy.

Zagospodarowanie terenu budowy wykonuje się przed rozpoczęciem robót budowlanych, co najmniej w zakresie:

- ogrodzenia terenu i wyznaczenia stref niebezpiecznych,
- wykonania dróg, wyjść i przejść dla pieszych,
- doprowadzenia energii elektrycznej oraz wody,
- odprowadzenia ścieków lub ich utylizacji,
- urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- zapewnienia oświetlenia naturalnego i sztucznego,
- zapewnienia właściwej wentylacji,
- zapewnienia łączności telefonicznej,
- urządzenia składowisk materiałów i wyrobów,

Teren budowy lub robót powinien być w miarę potrzeby ogrodzony lub skutecznie zabezpieczony przed osobami postronnymi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić, co najmniej 1,5 m. W ogrodzeniu placu budowy lub robót powinny być wykonane oddzielne bramy dla ruchu pieszego oraz pojazdów mechanicznych i maszyn budowlanych. Szerokość ciągu pieszego jednokierunkowego powinna wynosić, co najmniej 0,75 m, a dwukierunkowego 1,20 m. Dla pojazdów używanych w trakcie wykonywania robót budowlanych należy wyznaczyć i oznakować miejsca postojowe na terenie budowy. Szerokość dróg komunikacyjnych na placu budowy lub robót powinna być dostosowana do używanych środków transportowych. Drogi i ciągi piesze na placu budowy powinny być utrzymane we właściwym stanie technicznym. Nie wolno na nich składować materiałów, sprzętu lub innych przedmiotów. Drogi komunikacyjne dla wózków i taczek oraz pochylnie, po których dokonuje się ręcznego przenoszenia ciężarów nie powinny mieć spadków większych niż 10%. Przejścia i strefy niebezpieczne powinny być oświetlone i oznakowane znakami

ostrzegawczymi lub znakami zakazu. Przejścia o pochyleniu większym niż 15 % należy zaopatrzyć w listwy umocowane poprzecznie, w odstępach nie mniejszych niż 0,40 m lub schody o szerokości nie mniejszej niż 0,75 m, zabezpieczone, co najmniej z jednej strony balustradą.

Balustrada składa się z deski krawężnikowej o wysokości 0,15 m i poręczy ochronnej umieszczonej na wysokości 1,10 m. Wolną przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową a poręczą należy wypełnić w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem. Strefa niebezpieczna, w której istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów, powinna być ogrodzona balustradami i oznakowana w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym. Strefa ta nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 6,0 m. Przejścia, przejazdy i stanowiska pracy w strefie niebezpiecznej powinny być zabezpieczone daszkami ochronnymi.

Daszki ochronne powinny znajdować się na wysokości nie mniejszej niż 2,4 m nad terenem w najniższym miejscu i być nachylone pod kątem 45° w kierunku źródła zagrożenia. Pokrycie daszków powinno być szczelne i odporne na przebicie przez spadające przedmioty.

Używanie daszków ochronnych jako rusztowań lub miejsc składowania narzędzi, sprzętu, materiałów jest zabronione.

Instalacje rozdzielni energii elektrycznej na terenie budowy powinny być zaprojektowane i wykonane oraz utrzymywane i użytkowane w taki sposób, aby nie stanowiły zagrożenia pożarowego lub wybuchowego, lecz chroniły pracowników przed porażeniem prądem elektrycznym. Roboty związane z podłączeniem, sprawdzaniem, konserwacją i naprawą instalacji i urządzeń elektrycznych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia. Nie jest dopuszczalne sytuowanie stanowisk pracy, składowisk wyrobów i materiałów lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów, mniejszej niż:

- a) 3,0 m – dla linii o napięciu znamionowym nieprzekraczającym 1 kV,
- b) 5,0 m – dla linii i napięciu znamionowym powyżej 1 kV, lecz nieprzekraczającym 15 kV,
- c) 10,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 15 kV, lecz nieprzekraczającym 30 kV,
- d) 15,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 30 kV, lecz nieprzekraczającym 110 kV,
- e) 30,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 110 kV.

Żurawie samojezdne, koparki i inne urządzenia ruchome, które mogą zbliżyć się na niebezpieczną odległość do w/w napowietrznych lub kablowych linii elektroenergetycznych, powinny być wyposażone w sygnalizatory napięcia. Rozdzielnice budowlane prądu elektrycznego znajdujące się na terenie budowy należy zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych. Rozdzielnice powinny być usytuowane w odległości nie większej niż 50,0 m od odbiomików energii.

Przewody elektryczne zasilające urządzenia mechaniczne powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi, a ich połączenia z urządzeniami mechanicznymi wykonane w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracy osób obsługujących takie urządzenia. Okresowe kontrole stanu stacjonarnych urządzeń elektrycznych pod względem bezpieczeństwa powinny być przeprowadzane, co najmniej jeden raz w miesiącu, natomiast kontrola stanu i oporności izolacji tych urządzeń, co najmniej dwa razy w roku, a ponadto:

- a) przed uruchomieniem urządzenia po dokonaniu zmian i napraw części elektrycznych i mechanicznych,
- b) przed uruchomieniem urządzenia, jeżeli urządzenie było nieczynne przez ponad miesiąc,
- c) przed uruchomieniem urządzenia po jego przemieszczeniu.

W przypadkach zastosowania urządzeń ochronnych różnicowoprądowych w w/w instalacjach, należy sprawdzać ich działanie każdorazowo przed przystąpieniem do pracy.

Dokonywane naprawy i przeglądy urządzeń elektrycznych powinny być odnotowywane w książce konserwacji urządzeń. Należy zapewnić dostateczną ilość wody zadatnej do picia pracownikom zatrudnionym na budowie oraz do celów higieniczno - sanitarnych, gospodarczych i przeciwpożarowych.

Ilość wody do celów higienicznych przypadająca dziennie na każdego

pracownika jednocześnie zatrudnionego nie może być mniejsza niż:

- a) 120 l – przy pracach w kontakcie z substancjami szkodliwymi, trującymi lub zakaźnymi albo powodującymi silne zabrudzenie pyłami, w tym 20l w przypadku korzystania z natrysków,
- b) 90 l - przy pracach brudzących, wykonywanych w wysokich temperaturach lub wymagających zapewnienia należytej higieny procesów technologicznych, w tym 60l w przypadku korzystania z natrysków,

c) 30 l – przy pracach nie wymienionych w pkt. „a” i „b”.

Niezależnie od ilości wody określonej w pkt. „a”, „b”, „c” należy zapewnić, co najmniej 2,5 l na dobę na każdy metr kwadratowy powierzchni terenu poza budynkami, wymagającej polewania (tereny zielone, utwardzone ulice, place itp.)

Pracownikom zatrudnionym w warunkach szczególnie uciążliwych należy zapewnić:

- posiłki wydawane ze względów profilaktycznych,
- napoje, których rodzaj i temperatura powinny być dostosowane do warunków wykonywania pracy.

Posiłki profilaktyczne należy zapewnić pracownikom wykonującym prace:

- związane z wysiłkiem fizycznym, powodującym w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny organizmu powyżej 1500 kcal u mężczyzn i powyżej 1000 kcal u kobiet, wykonywane na otwartej przestrzeni w okresie zimowym; za okres zimowy uważa się okres od dnia 1 listopada do dnia 31 marca.

Napoje należy zapewnić pracownikom zatrudnionym:

- przy pracach na otwartej przestrzeni przy temperaturze otoczenia poniżej 100C lub powyżej 25 0C.

Pracownik może przyrządzać sobie posiłki we własnym zakresie z produktów otrzymanych od pracodawcy. Pracownikom nie przysługuje ekwiwalent pieniężny za posiłki i napoje. Na terenie budowy powinny być urządzone i wydzielone pomieszczenia higieniczno – sanitarne i socjalne – szatnie (na odzież roboczą i ochronną), umywalnie, jadalnie, suszarnie oraz ustępy.

Dopuszczalne jest korzystanie z istniejących na terenie budowy pomieszczeń i urządzeń higieniczno – sanitarnych inwestora, jeżeli przewiduje to zawarta umowa.

Zabrania się urządzania w jednym pomieszczeniu szatni i jadalni w przypadkach, gdy na terenie budowy, na której roboty budowlane wykonuje więcej niż 20 – pracujących. W takim przypadku, szafki na odzież powinny być dwudzielne, zapewniające możliwość przechowywania oddzielnie odzieży roboczej i własnej. W pomieszczeniach higieniczno – sanitarnych mogą być stosowane ławki, jako miejsca siedzące, jeżeli są one trwale przymocowane do podłoża.

Jadalnia powinna składać się z dwóch części:

a) jadalni właściwej, gdzie powinno przypadać co najmniej 1,10m² powierzchni na każdego z pracowników jednocześnie spożywających posiłek,

b) pomieszczeń do przygotowywania, wydawania napojów oraz zmywania naczyń stołowych.

W przypadku usytuowania pomieszczeń higieniczno – sanitarnych w kontenerach dopuszcza się niższą wysokość tych pomieszczeń, tj. do 2,20 m. Na terenie budowy powinny być wyznaczone oznakowane, utwardzone i odwodnione miejsca do składania materiałów i wyrobów. Składowiska materiałów, wyrobów i urządzeń technicznych należy wykonać w sposób wykluczający możliwość wyrwania, zsunienia, rozsunienia się lub spadnięcia składowanych wyrobów i urządzeń.

Materiały drobnicowe powinny być ułożone w stosy o wysokości nie większej niż 2,0 m, a stosy materiałów workowanych ułożone w warstwach krzyżowo do wysokości nieprzekraczającej 10 – warstw.

Odległość stosów przy składowaniu materiałów nie powinna być mniejsza niż:

a) 0,75 m - od ogrodzenia lub zabudowań,

b) 5,00 m - od stałego stanowiska pracy.

Opieranie składowanych materiałów lub wyrobów o ploty, słupy napowietrznych linii elektroenergetycznych, konstrukcje wsporcze sieci trakcyjnej lub ściany obiektu budowlanego jest zabronione. Wchodzenie i schodzenie ze stosu utworzonego ze składowanych materiałów lub wyrobów jest dopuszczalne przy użyciu drabiny lub schodów.

Teren budowy powinien być wyposażony w sprzęt niezbędny do gaszenia pożarów, który powinien być regularnie sprawdzany, konserwowany i uzupełniany, zgodnie z wymaganiami producentów i przepisów przeciwpożarowych.

Ilość i rozmieszczenie gaśnic przenośnych powinno być zgodne z wymaganiami przepisów przeciwpożarowych.

W pomieszczeniach zamkniętych należy zapewnić wymianę powietrza, wynikającą z potrzeb bezpieczeństwa pracy.

Wentylacja powinna działać sprawnie i zapewniać dopływ świeżego powietrza. Nie może ona powodować przeciągów, wyziewienia lub przegrzewania pomieszczeń pracy.

Roboty budowlano – montażowe.

Roboty montażowe konstrukcji stalowych i prefabrykowanych elementów wielkogymiarowych mogą być wykonywane na podstawie projektu montażu oraz planu „bioz” przez pracowników zapoznanych z instrukcją organizacji montażu oraz rodzajem używanych maszyn i innych urządzeń technicznych.

Przebywanie osób na górnych płaszczyznach ścian, belek, słupów, ram lub kratownic oraz na dwóch niższych kondygnacjach, znajdujących się bezpośrednio pod kondygnacją, na której prowadzone są roboty montażowe, jest zabronione.

Prowadzenie montażu z elementów wielkogymiarowych jest zabronione:

- przy prędkości wiatru powyżej 10 m/s,

- przy złej widoczności o zmierzchu, we mgle i w porze nocnej, jeżeli stanowiska pracy nie mają wymaganego przepisami odrębnego oświetlenia.

Odległość pomiędzy skrajnią podwozia lub platformy obrotowej żurawia a zewnętrznymi częściami konstrukcji montowanego obiektu budowlanego powinna wynosić co najmniej 0,75 m.

Zabronione jest w szczególności:

- przechodzenia osób w czasie pracy żurawia pomiędzy obiektami budowlanymi a podwoziem żurawia lub wychylania się przez otwory w obiekcie budowlanym,
- składowanie materiałów i wyrobów pomiędzy skrajnią żurawia budowlanego lub pomiędzy torowiskiem żurawia a konstrukcją obiektu budowlanego lub jego tymczasowymi zabezpieczeniami.

Punkty świetlne przy stanowiskach montażowych powinny być tak rozmieszczone, aby zapewniały równomierne oświetlenie, bez ostrych cieni i olśnień osób.

Elementy prefabrykowane można zwolnić z podwieszenia po ich uprzednim zamocowaniu w miejscu wbudowania. W czasie zakładania stężeń montażowych, wykonywania robót spawalniczych, odczepiania elementów prefabrykowanych z zawiesi i betonowania styków należy stosować wyłącznie pomosty montażowe lub drabiny rozstawne. W czasie montażu, w szczególności słupów, belek i więzadłów, należy stosować podkładki pod liny zawiesi, zapobiegające przetarciu i załamaniu lin. Podnoszenie i przemieszczanie na elementach prefabrykowanych osób, przedmiotów, materiałów lub wyrobów jest zabronione.

Osoby przebywające na stanowiskach pracy, znajdujące się na wysokości co najmniej 1,0 m od poziomu podłogi lub ziemi, powinny być zabezpieczone balustradą przed upadkiem z wysokości.

Balustradami powinny być zabezpieczone:

- krawędzie stropów nieobudowanych ścianami zewnętrznymi,
- pozostawione otwory w ścianach (drzwiowe, balkonowe, szybów dźwigowych).

Otwory w stropach na których prowadzone są prace lub do których możliwy jest dostęp ludzi, należy zabezpieczyć przed możliwością wpadnięcia lub ogrodzić balustradą. Przemieszczanie w poziomie stanowisko pracy powinno mieć zapewnione mocowanie końcówki linki bezpieczeństwa do pomocniczej liny ochronnej lub prowadnicy poziomej, zamocowanej na wysokości około 1,50 m wzdłuż zewnętrznej strony krawędzi przejścia.

Wytrzymałość i sposób zamocowania prowadnicy, powinny uwzględniać obciążenie dynamiczne spadającej osoby. W przypadku gdy zachodzi konieczność przemieszczenia stanowiska pracy w pionie, linka bezpieczeństwa szelek bezpieczeństwa powinna być zamocowana do prowadnicy pionowej za pomocą urządzenia samohamującego. Długość linki bezpieczeństwa szelek bezpieczeństwa nie powinna być większa niż 1,50 m. Amortyzatory spadania nie są wymagane, jeżeli linki asekuracyjne są mocowane do linek urządzeń samohamujących, ograniczających wystąpienie siły dynamicznej w momencie spadania, zwłaszcza aparatów bezpieczeństwa lub pasów bezwładnościowych.

Osoby korzystające z urządzeń krzesełkowych, drabin linowych lub ruchomych podestów roboczych powinny być dodatkowo zabezpieczone przed upadkiem z wysokości za pomocą prowadnicy pionowej, zamocowanej niezależnie od lin nośnych drabiny, krzeselka lub podestu.

Ponadto, należy ustalić rodzaje prac, które powinny być wykonywane, przez co najmniej dwie osoby, w celu zapewnienia asekuracji, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego. Dotyczy to prac wykonywanych na wysokości powyżej 2,0 m w przypadkach, w których wymagane jest zastosowanie środków ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości.

Roboty wykończeniowe.

Roboty wykończeniowe zewnętrzne (elewacja budynku) mogą być wykonywane przy użyciu ruchomych podestów roboczych oraz systemowych rusztowań np. „Montaż rusztowań, ich eksploatacja i demontaż powinny być wykonane zgodnie z instrukcją producenta lub projektem indywidualnym. Osoby zatrudnione, przy montażu i demontażu rusztowań oraz monterzy podestów roboczych powinien posiadać wymagane uprawnienia. Osoby dokonujące montażu i demontażu rusztowań obowiązane są do

stosowania urządzeń zabezpieczających przed upadkiem z wysokości. Przed montażem i demontażem rusztowań należy wyznaczyć i wygrodzić strefę niebezpieczną.

Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem. Odbiór rusztowania dokonuje się wpisem do dziennika budowy lub w protokole odbioru technicznego.

W przypadku rusztowań systemowych dopuszczalne jest umieszczenie poręczy ochronnej na wysokości 1,00 m. Rusztowania z elementów metalowych powinny być uziemione i posiadać instalację piorunochronną. Rusztowania usytuowane bezpośrednio przy drogach, ulicach oraz w miejscach przejazdów i przejść dla pieszych, powinny posiadać daszki ochronne i osłone z siatek ochronnych.

Stosowanie siatek ochronnych nie zwalnia z obowiązku stosowania balustrad.

Roboty wykończeniowe wewnętrzne mogą być wykonywane z rusztowań składanych typu „Warszawa” (roboty tynkarskie, montażowe, instalacyjne) oraz drabin rozstawnych (roboty malarskie). Montaż rusztowań, ich eksploatacja i demontaż powinny być wykonane zgodnie z instrukcją producenta. Montaż i demontaż tego typu rusztowań może być przeprowadzony tylko i wyłącznie przez osoby odpowiednio przeszkolone w zakresie jego konstrukcji, montażu i demontażu. Rusztowania tego typu powinny być wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem. Dopuszcza się wykonywanie robót malarskich przy użyciu drabin rozstawnych tylko do wysokości nieprzekraczalnej 4,0 m od poziomu podłogi. Drabiny należy zabezpieczyć przed poślizgiem i rozsunieniem się oraz zapewnić ich stabilność. W pomieszczeniach, w których będą prowadzone roboty malarskie roztworami wodnymi, należy wyłączyć instalację elektryczną i stosować zasilanie, które nie będzie mogło spowodować zagrożenia prądem elektrycznym. Przy ręcznej lub mechanicznej obróbce elementów kamiennych, pracownicy powinni używać środków ochrony indywidualnej, takich jak:

- gogle lub przyłbice ochronne,
- hełmy ochronne,
- rękawice wzmocnione skórą,
- obuwie z wkładkami stalowymi chroniącymi palce stóp.

Stanowiska pracy powinny umożliwić swobodę ruchu, niezbędną do wykonywania pracy.

Maszyny i urządzenia techniczne użytkowane na placu budowy.

Maszyny i inne urządzenia techniczne oraz narzędzia zmechanizowane powinny być montowane, eksploatowane i obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta oraz spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności. Maszyny i inne urządzenia techniczne, podlegające dozorowi technicznemu, mogą być używane na terenie budowy tylko wówczas, jeżeli wystawiono dokumenty uprawniające do ich eksploatacji. Wykonawca, użytkujący maszyny i inne urządzenia techniczne, niepodlegające dozorowi technicznemu, powinien udostępnić organom kontroli dokumentację techniczną – ruchową lub instrukcję obsługi tych maszyn lub urządzeń.

Operatorzy lub maszyniści żurawi, maszyn budowlanych, kierowcy wózków i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.

Stanowiska pracy operatorów maszyn lub innych urządzeń technicznych, które nie posiadają kabin, powinny być:

- zadaszone i zabezpieczone przed spadającymi przedmiotami,
- osłonięte w okresie zimowym.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków. Nieprzestrzeganie przepisów bhp na placu budowy prowadzi do powstania bezpośrednich zagrożeń dla życia lub zdrowia pracowników.

Przyczyny organizacyjne powstania wypadków przy pracy:

- I. Niewłaściwa ogólna organizacja pracy:
 1. nieprawidłowy podział pracy lub rozplanowanie zadań,
 2. niewłaściwe polecenia przełożonych,
 3. brak nadzoru,
 4. brak instrukcji posługiwania się czynnikiem materialnym,
 5. tolerowanie przez nadzór odstępstw od zasad bezpieczeństwa pracy,
 6. brak lub niewłaściwe przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa pracy i ergonomii,
 7. dopuszczenie do pracy człowieka z przeciwwskazaniami lub bez badań lekarskich;
- II. Niewłaściwa organizacja stanowiska pracy:
 - 1) niewłaściwe usytuowanie urządzeń na stanowiskach pracy,
 - 2) nieodpowiednie przejścia i dojścia,
 - 3) brak środków ochrony indywidualnej lub niewłaściwy ich dobór

Przyczyny techniczne powstania wypadków przy pracy:

- I. Niewłaściwy stan czynnika materialnego:
 1. wady konstrukcyjne czynnika materialnego będące źródłem zagrożenia,
 2. niewłaściwa stateczność czynnika materialnego,
 3. brak lub niewłaściwe urządzenia zabezpieczające,
 4. brak środków ochrony zbiorowej lub niewłaściwy ich dobór,
 5. brak lub niewłaściwa sygnalizacja zagrożeń,
 6. niedostosowanie czynnika materialnego do transportu, konserwacji lub naprawy;
- II. Niewłaściwe wykonanie czynnika materialnego:
 1. zastosowanie materiałów zastępczych,
 2. niedotrzymanie wymaganych parametrów technicznych;
- III. Wady materiałowe czynnika materialnego:
 1. ukryte wady materiałowe czynnika materialnego;
- IV. Niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego:
 1. nadmierna eksploatacja czynnika materialnego,
 2. niedostateczna konserwacja czynnika materialnego,
 3. niewłaściwe naprawy i remonty czynnika materialnego.

Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

- organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,
- organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,
- dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,

Na podstawie:

- oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu robót na danym stanowisku pracy
- wykazu prac szczególnie niebezpiecznych,
- określenia podstawowych wymagań bhp przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych,
- wykazu prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby,
- wykazu prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej kierownik budowy powinien podjąć stosowne środki profilaktyczne mające na celu:
 - ✓ zapewnić organizację pracy i stanowisk pracy w sposób zabezpieczający pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych,
 - ✓ zapewnić likwidację zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników głównie przez stosowanie technologii, materiałów i substancji nie powodujących takich zagrożeń.

PROJEKT DO ZGŁOSZENIA ROBÓT

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca, pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia.

Pracownicy zatrudnieni na budowie, powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, zgodnie z tabelą norm przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego opracowaną przez pracodawcę.

Środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami (np. upadek z wysokości, uszkodzenie głowy, twarzy, wzroku, słuchu).

Kierownik budowy obowiązany jest informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami.

Opracował: